SAMORZĄD POWIATU BĘDZIŃSKIEGO

Prenumerata kwartalna: 1 złoty polski = frank złoty numer pojedyńczy 40 groszy.

Ogłoszenia zwykłe za tekstem: Cała strona 80 zł. p. $^1/_2$ strony 40 zł. p. $^1/_4$ strony 20 zł. p. $^1/_8$ strony 10 zł. p. drobne ogłosz. po 3 grosze za wyraz

ORGAN URZĘDOWY POWIATOWEGO ZWIĄZKU KOMUNALNEGO POWIATU BĘDZIŃSKIEGO.

Nr. 2 Będzin, dnia 1. lutego 1924 roku. Rok 1

DZIAŁ URZĘDOWY.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 24 grudnia 1923 r. o utworzeniu gminy wiejskiej Myszków w powiecie Będzińskim.

Na mocy art. 1 ustawy z dnia 22 września 1922 r. w przedmiocie zmiany granic, oraz rozwiązywania i tworzenia gmin wiejskich na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austryjackiego (Dz. U. R. P. № 86, poz. 770) zarządza się co następuje:

§ 1. Z gminy wiejskiej Pińczyce wyłącza się wieś Mijaczów; z gminy wiejskiej Włodowice, wyłącza się wieś Pohulankę, zaś z gminy wiejskiej Żarki, wyłącza się wsie Myszków Stary i Myszków Nowy.

Z wymienionych miejscowości tworzy się gminę wiejską Myszków z siedzibą własnego zarządu gminnego we wsi Myszków Nowy.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 Stycznia 1924 roku.

Minister Spraw Wewnętrznych: (—) Sołtan.

Etat pracowników gminnych powiatu Będzińskiego.

W związku z ustawą z dnia 9 października 1923 o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. Ust. Nr. 116/23) Wydział Powiatowy, na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1919 r. w przedmiocie uposażenia pisarzy gminnych i ich pomocników na obszarze b. zaboru rosyjskiego (Monitor Polski Nr. 197/19 r.) przystąpił do rewizji uposażenia pracowników gminnych określonego uchwałą Wydziału Powiatowego z dnia 28 października 1922 r. (punkt 14 protokułu), oraz do ustalenia liczby sił pomocniczych w urzędach gminnych, i biorąc pod uwagę stan finansowy gmin, oparty na ustawie z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Ust. Nr. 94/23), jak również liczebność pod względem obszaru i zaludnienia, postanowił:

Uposażenie dla pisarzy gminnych i pomocników pisarzy z dniem 1-go stycznia 1924 roku obowiązuje w/g uposażenia funkcjonarjuszy państwowych, określonego ustawą z dnia 9 października 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 116/23 poz. 924.); według następującego etatu:

1.) Gm. Bobrowniki —	1 pisarz	gr. uposaż.	IX.	szczebel	a.
	1 pom.pis.	„	„	XI.	„	a.
2). „ Grodziec —	1 pisarz	„	„	IX.	„	a.
	1 pom.pis.	„	„	XI.	„	a.
3). „ Łagisza —	1 pisarz	„	„	IX.	„	a.
	1 pom.pis.	„	„	XI.	„	a.
4). „ Niwka	1 pisarz	„	„	IX.	„	a.
	— 2 pom.pis	„	„	XI. i XII.	„	a.
5). „ Olkusk-Siew.	1 pisarz	„	„	IX.	„	a.
	2 pom.pis	„	„	XI	„	a.

+5 pomocn. pisarza grupa uposażenia XII. szczebel a + 1 sekwestrator grupa uposażenia X. szczebel a:.

6).	Gm. Zagórze —	1 pisarz	grup. uposaż.	IX.	szczebel	a.
		2 pom.pis.	„ „	XI i XII	„	a.
7.)	„ Koziegłowy	1 pisarz	„ „	X.	„	a.
8,)	„ Kromołów —	1 pisarz	„ „	X.	„	a.
		1 pom.pis.	„ „	XII.	„	a.
9.)	„ Łosień —	1 pisarz	„ „	X.	„	a.
		1 pom.pis.	„ „	XII.	„	a.
10.)	„ Pińczyce —	1 pisarz	„ „	X.	„	a.
		1 pom.pis.	„ „	XII.	„	a.
11,)	„ Poręba —	1 pisarz	„ „	IX.	„	a.
		1 pom.pis.	„ „	XI.	„	a.
12.)	„ Choroń —	1 pisarz	„ „	IX.	„	a.
		1 pom.pis.	„ „	XI.	„	a.
13.)	„ Rokitn-Szlach	1 pisarz	„ „	IX.	„	a.
		2 pom.pis.	„ „	XI i XII	„	a.
14.)	„ Siewierz —	1 pisarz	„ „	X.	„	a.
15.)	„ Włodowice	1 pisarz	„ „	X.	„	a.
		1 pom.pis.	„ „	XII.	„	a.
16.)	„ Wojkw.Kość.	1 pisarz	„ „	X.	„	a.
		1 pom.pis.	„ „	XII.	„	a.
17.)	„ Żarki —	1 pisarz	„ „	IX.	„	a.
		2 pom.pis.	„ „	XI i XII	„	a.
18.)	„ Mrzygłód	1 pisarz	„ „	X.	„	a.
19.)	„ Koziegłówki	1 pisarz	„ „	X.	„	a.
		1 pom.pis.	„ „	XII.	„	a.
20.)	„ Mierzęcice	1 pisarz	„ „	X.	„	a.
		1 pom.pis.	„ „	XII.	„	a.
21.)	„ Niegowa —	1 pisarz	„ „	X.	„	a.
		1 pom.pis.	„ „	XII.	„	a.
22.)	„ Ożarowice	1 pisarz	„ „	X.	„	a.
		1 pom.pis.	„ „	XII.	„	a.
23.)	„ Rudnik-Wielk	1 pisarz	„ „	X.	„	a.
		1 pom.pis.	„ „	XII.	„	a.

Oprócz uposażenia gotówkowego, gminy obowiązane są dostarczać pisarzom gminnym i starszym pomocnikom, w tym wypadku o ile pomocnicy pisarzy gminnych prowadzą własne gospodarstwo rodzinne, mieszkanie, opał i światło w naturze lub za zgodą pisarza wypłacać odpowiedni równoważnik pieniężny. — O ile więc po ustaleniu etatu pracowników gminnych zajdzie potrzeba redukcji personelu etatowego, to pracowników tych należy zwolnić z dniem 30 kwietnia b. r., a do zwolnienia wypłacać pobory w/g grupy XII, szczebla a. —

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 30 grudnia 1923 r.

O zmianie granic gmin wiejskich Mrzygłód i Włodowice w pow. Będzińskim.

Na mocy art. 1 ustawy z dnia 22 września 1922 r. w przedmiocie zmiany granic oraz rozwiązywania i tworzenia gmin wiejskich na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austryjackiego (Dz. U. R. P. № 86. poz. 770) zarządza się co następuje:

§ 1. Z gminy wiejskiej Włodowice wyłącza się: 104 morgi 199 prętów gruntów należących do wsi Kręciwilk; 91 morgów 258 prętów wsi Nierada i 133 morgi 226 prętów wsi Kossowska-Niwa — ogółem 330 morgi 83 pręty.

Wymieniony obszar gruntów włącza się jednocześnie do gminy wiejskiej Mrzygłód.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 Stycznia 1924 roku.

Minister Spraw Wewnętrznych: (—) **Sołtan.**

WYCIĄG

z protokułu 35 posiedzenia Sejmiku Powiatowego pow. Będzińskiego, odbytego w dniu 10 grudnia 1923 roku.

Komplet członków 52, obecnych członków 36 na ogólną liczbę 49-ciu pozostających w kadencji.

Przyjęto do wiadomości:

I. Sprawozdanie z działalności Wydziału Powiatowego i Komisji za okres od ostatniego posiedzenia t. j. od 24.X.1923 r. z dokonanych czynności i odbytych posiedzeń:

Wydziału Powiatowego	. . .	6 posiedzeń.
Komisji Drogowo-Budowlanej	. .	1 „
„ Zdrowia Publicznego	. .	1 „
„ Opieki Społecznej	. . .	2 „
„ Oświaty Pozaszkolnej	. .	4 „

Ze sprawozdania wynika, że oprócz wielu drobnych spraw, oraz spraw, które wchodzą pod obrady obecnego posiedzenia, były załatwione następujące sprawy:

1 odbycie z miastami konferencji w sprawie remontu szpitala dla chorych wenerycznie w Będzinie;

2. uchwalenie wydawania z dniem 1.I.1924 r. własnego organu, zawierającego:

1) Dział Urzędowy, w którym będą zamieszczane statuty, regulaminy, zarządzenia, oraz wszelkie uchwały Sejmiku i Wydziału Powiatowego;

2) Dział nieurzędowy — zawierający artykuły z dziedziny gospodarki samorządowej w powiecie, kronikę powiatową i policyjną, poradnik samorządowy i ogłoszenia;

3. sprzedaż drogą licytacji auta ciężarowego, które stało jako nieużyteczne i nabycie z tej sumy tokarki.

4. przystąpiono do opracowania budżetu Sejmiku na 1924 rok;

5. sprawę przeniesienia drukarni Sejmikowej z Siemianowic na Śląsku do Będzina;

6. dokonano redukcji personelu biurowego i niższego, razem 11 urzędników, 2 gońców i 3 posługaczki, oraz, w związku z wprowadzeniem w życie ustawy o uposażeniu pracowników państwowych, zmianę w uposażeniu pracowników Pow. Związku Komunalnego pow. Będzińskiego przez redukcję t. zw. dodatku komunalnego z 40 proc. na 25 proc;

7. Sprawę zaciągnięcia pożyczki na budowę dróg w wysokości mk 800 000.000;

8 uruchomienie Pow. Schroniska dla sierot w Koziegłowach;

9. powołanie ad hoc Komisji Oświaty Pozaszkolnej. Komisja ta postanowiła w najbliższym okresie założyć świetlice, kursy analfabetów, oraz większe ogniska oświatowe w powiecie, zadaniem których będzie podtrzymanie, oraz udoskonalenie kursów dla analfabetów — W związku z tem, uruchomiono kursy instruktorskie dla kierowników ognisk oświatowych i kursów analfabetycznych.

10. opracowano szereg regulaminów i statutów podatkowych w związku z wprowadzeniem w życie ustawy z dnia 11 sierpnia r. ub. o finansach komunalnych;

11. podwyższono taksy kosztów kuracyjnych w szpitalach powiatowych;

12. podwyższono taksy na podwody dla funkcjonarjuszów państwowych;

13. zwrócono się do Min. Roln. i Dóbr Państw. o przydzielenie do folwarku w Wojkowicach Kościelnych buhaja, w związku z reskryptem tegoż Ministerstwa;

14. dokonano połączenia Działów Opieki Społecznej i Zdrowia Publicznego w jeden dział;

Uchwalono:

1. podwyższyć kary za zwłokę od niewpłaconych w terminie dodatków komunalnych do podatków państwowych, wynoszącej dotychczas 10 proc. w stosunku miesięcznym — na 5 proc. za każdy dzień zwłoki.

Uchwała niniejsza w stosunku do podatków i opłat samoistnych wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, a w stosunku do dodatków do podatków państwowych, obowiązuje od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rz. Pol. Nr. 112/23;

2. podwyższyć z dniem 12.XI.1923 r. pobierane dotychczas opłaty od broni palnej i kart łowieckich 4,8 razy, czyli do następującej wysokości:

a) od dubeltówki i sztuceru na mk. 48.000
b) „ rewolweru . . . . . „ 14 000
c) „ karty łowieckiej na terenie dzierżawionym . . „ 24.000
d) „ karty łowieckiej na terenie własnym . . . . „ 144.000

3. podwyższyć z dniem 1 grudnia 1923 roku stawkę komunalnego podatku od spirytusu, wyrobów i przetworów spirytusowych i wszelkiego rodzaju win, określoną art. 3-im statutu z dnia 14.VI 1923 roku, z 10 proc. na 30 proc państwowego podatku akcyzowego;

4. wprowadzić następującą tabelę mnożników na IV kwartał 1923 roku dla wszystkich zaległych samoistnych podatków, opłat, dopłat i kar, pobieranych na rzecz Pow. Związku Komunalnego pow. Będzińskiego:

Liczba	Oznaczenie okresu, w którym powstał obowiązek uiszczenia opłaty.	Mnożnik
I	do końca 1919 r.	1512
II	kwartał I 1920 r.	1329,6
III	„ II „	806,4
IV	„ III „	694,8
V	„ IV „	403,2
VI	„ I 1921 r.	220,8
VII	„ II „	201,6
VIII	„ III „	110,4
IX	„ IV „	74,4
X	„ I 1922 r.	72,5
XI	„ II „	55,2
XII	„ III „	38,0
XIII	„ IV „	17,8
XIV	„ I i II 1923 r.	10,1
XV	„ III „	4,8

5. wprowadzić regulamin czynności poborcy podatkowego Pow. Związku Komunalnego pow. Będzińskiego.

6. podwyższyć z dniem 1.XII 1923 r. stawki za świadczenia drogowe do wysokości następującej:

a) za podwody parokonne 1.000.000 mk. dziennie;
b) za podwody jednokonne 700 000 mk. dziennie;

7. delegować na miejsce ustępującego członka Komisji Inż. M. Czaplickiego — członka Wydziału Powiatowego Piotra Witka, a na miejsce D-ra Perzanowskiego — lekarza, przedstawionego przez Tow. Lekarskie;

8. zmienić art 4-ty Regulaminu Pow. Komisji Zdrowia Publicznego w ten sposób, że lekarzy, członków Komisji, deleguje Sejmik, po uprzedniem porozumieniu się z Towarzystwem Lekarskiem i Związkiem Lekarzy

Jednocześnie, tą że uchwałą przedstawiony przez Tow. Lekarskie i Związek Lekarzy, kandydat na członka Komisji winien być z terenu Pow Związku Komunalnego pow. Będzińskiego.

9. powołać Powiatową Komisję Oświaty Pozaszkolnej. — Jednocześnie tą że uchwałą Sejmik Powiatowy do powyższej Komisji z ramienia Sejmiku deleguje:

1) Sędziego Ryszarda Hermana
2) Feliksa Głażewskiego,
3) Zygmunta Olszewskiego.

10. udzielić Wydziałowi Powiatowemu kredytu na remont szpitala wenerycznego, w wysokości 500.000.000 mk.

11. wprowadzić statut o komunalnym podatku od przedmiotów zbytku, służących do osobistego użytku.

12. wprowadzić statut o komunalnym podatku od broni palnej

13. wprowadzić na rok 1924 100 proc. dodatek do opłat państwowych od patentów przedsiębiorstw produkujących napoje, oraz 200 proc. dodatek do opłat państwowych od patentów na sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych.

Wymiar i pobór przedmiotowych dodatków, będzie dokonywany przez kompetentne władze skarbowe od dnia 1.I.1924 r.

14. poczynając od dnia 1.I.1924 r. — wprowadzić na rzecz Pow. Związku Komunalnego pow. Będzińskiego pobór dodatku do państwowego podatku gruntowego i podymnego, w wysokości 50 proc. od gruntów położonych na obszarze gmin wiejskich i w wysokości 20 proc. od gruntów położonych na obszarze gmin miejskich niewydzielonych, a do czasu wprowadzenia Samorządu Wojewódzkiego, pobrać na rzecz Pow. Związku Komunalnego pow. Będzińskiego z gruntów położonych na terenie gmin miejskich i wiejskich, wchodzących w skład Pow. Związku Komunalnego pow Będzińskiego, 10 proc. dodatku do państwowego podatku gruntowego i podymnego, przewidzianego wyżej powołaną ustawą na rzecz Samorządu Wojewódzkiego tj. ogółem z gmin wiejskich 60 proc. i z gmin miejskich niewydzielonych 30 proc.

15. wprowadzić na rzecz Pow. Związku Komunalnego pow Będzińskiego w gminach wiejskich pobór dodatku do państwowego podatku od spożycia, zużycia, względnie produkcji z wyjątkiem podatku od węgla, olejów mineralnych, soli, cukru, oraz podatku wymienionego w art. 11 powołanej ustawy, w wysokości 30 proc. podatku od spirytusu i wyrobów wódczanych, wina i win musujących, oraz od piwa, a 15 proc. od innych przedmiotów.

Wymiar i pobór przedmiotowych dodatków, będzie dokonywany przez kompetentne władze skarbowe od terminu, który oznaczy Min Spr. Wewn. w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, stosownie do art. 75 punkt 4 powołanej ustawy;

16. wprowadzić od 1.I.1924 r. opłaty od adjacentów drogowych na utrzymanie powiatowych i wojewódzkich dróg kołowych w wysokości 90 proc. kosztów utrzymania tychże.

Przepisy wykonawcze do tej uchwały wyda Wydział Powiatowy na wniosek Komisji Drogowo-Budowlanej.

Jednocześnie traci moc obowiązującą statut o pociąganiu adjacentów do udziału w wydatkach na utrzymanie powiatow. dróg kołowych, uchwalony na posiedzeniu Sejmiku w dniu 6 września 1919 r.;

17. upoważnić Wydział Powiatowy do przekroczenia dodatkowego budżetu na rok 1923 w wydatkach o 25 proc. ogólej sumy budżetu z tem, że określenie wysokości przekroczenia w poszczególnych pozycjach budżetu, pozostawia się Wydziałowi Powiatowemu.

Będzin, dnia 10 grudnia 1923 r.

Okólnik Nr. 83.

Do wszystkich Urzędów Gminnych pow. Będzińskiego.

Wydział Powiatowy Sejmiku Będzińskiego poleca wszystkim Urzędom Gminnym pow. Będzińskiego przesłeć dane statystyczne, dotyczące ilości gazet tygodniowych i dzienników przychodzących dla mieszkańców danej gminy w dniu 1-go lutego r. b.

Zebrane dane powyższe służyć będą jako dowód zainteresowania względnie obojętności ogółu danej gminy do czytelnictwa, które uwidocznione będą w odpowiednim schemacie statystycznym.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Starosta. (—) A. Trzciński.

Ogłoszenie.

Celem wprowadzenia w życie uchwały Wydziału Powiatowego z dnia 22. XII. 23 r. o waloryzacji zaległych podatków i wszelkich danin na rzecz Samorządu Powiatowego Związku Komunalnego Powiatu Będzińskiego, obowiązuje następująca tabela wartości franka złotego za czas do 1. stycznia 1924 roku.

Liczba	Oznaczenie okresu dla którego ustala się wartość	Wartość franka złotego w markach pol.
1	do końca 1919 r. . .	8,68
2	I kwartał 1920 r. . .	28,8
3	II " " " . .	35,4
4	III " " " . .	41,7
5	IV " " " . .	82,9
6	I " 1921 r. . .	157,7
7	II " " " . .	190
8	III " " " . .	560,1
9	IV " " " . .	715,3
10	I " 1922 r. . .	713,3
11	II " " " . .	787,2
12	III " " " . .	1.358,1
13	IV " " " . .	2,886,9
14	styczeń 1923 r. . .	5,015,5
15	luty " " . .	8,032,7
16	marzec " " . .	8,291
17	kwiecień " " . .	8,586,3
18	maj " " . .	9,479,1
19	czerwiec " " . .	16,042,6
20	lipiec " " . .	24,475,5
21	sierpień " " . .	46,209,
22	wrzesień " " . .	53,764,3
23	październik " " . .	165,472,5
24	listopad " " . .	360,541,6
25	grudzień " " . .	956,506

Dla bieżących podatków i opłat, obowiązuje kurs franka złotego, którego wartość wyrażana w markach polskich ogłaszaną jest codziennie za pośrednictwem telegramów waloryzacyjnych we wszystkich Urzędach Pocztowych.

W razie przekazywania należności podatkowych, wynikających z przeliczenia franków na marki polskie za pośrednictwem przekazów lub P.K.O, należy kwoty przekazywane zaokrąglać do czterech zer, w ten sposób, że o ile po przeliczeniu wyniknie suma marek polskich niepodzielna przez dziesięć tysięcy, a zarazem cztery ostatnie cyfry tworzą liczbę 5.000 lub więcej, to zaokrągla się ją wzwyż do kwoty podzielnej przez dziesięć tysięcy, jeżeli ostatnie cztery cyfry stanowią liczbę niższą niż 5000, to cyfry te zastępuje się zerami.

Okólnik Nr. 134.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Nr. B. P. 5088 Warszawa
dn. 15 listopada 1923 r.

W sprawie zwalczania wścieklizny.

Odpis.

Do wszystkich Panów Wojewodów z wyjątkiem Poznańskiego i Pomorskiego, P. Delegata Rządu w Wilnie, P. Komisarza Rządu na m.st Warszawę i P. Głównego Komendanta Policji Państwowej.

Szerząca się od dłuższego czasu w Rzeczypospolitej wścieklizna u psów, przybrała w wielu miejscowościach takie rozmiary, a ilość pokąsanych przez wściekłe zwierzęta jest tak znaczna, że sprawa ta wymaga specjalnej uwagi wszystkich władz i organów do zwalczania zarazy powołanych. Jak wynika z otrzymanych przez Ministerstwo Rolnictwa sprawozdań, ludność w wielu miejscowościach nietylko nie zwraca uwagi na zarządzenia władz administracyjnych w okręgach zarażonych w przedmiocie trzymania psów na uwięzi, względnie prowadzenia psów na smyczy lub w kagańcach, lecz stawia nawet często czynny opór organom weterynaryjnym i władzom gminnym przy wykonywaniu zarządzeń przewidzianch przez obowiązujące ustawy o zwalczaniu chorób zwierzęcych. W szczególności ludność sprzeciwia się wyłapywaniu i zabijaniu psów podejrzanych o wściekliznę. Ponieważ w takich warunkach walka z wścieklizną staje się niemożliwą i zaraza szerzy się w sposób zagrażający poważnie zdrowotności i bezpieczeństwu publicznemu, zarządzam w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Dóbr Państwowych co następuje:

1. władze administracyjne winny zwracać baczną uwagę na to, aby wrazie ogłoszenia przez nie danego obszaru za zarażony i względnie zagrożony w sposób przewidziany w § 5 rozporządzenia z dnia 30 stycznia 1922 r. Dz. U. № 10 poz.79, względnie w ustawach w rozporządzeniu tem przytoczonych, wydany jednocześnie nakaz trzymania psów na uwięzi lub prowadzenia ich na smyczy i w kagańcach był ściśle i zgodnie z postanowieniami ustawowemi przestrzegany. Wszystkie podległe organa, a wszczególności organa Policji Państwowej podczas pełnienia służby, winny zwracać uwagę na przestrzeganie nakazu i donosić niezwłocznie o każdym wypadku przekroczenia, w celu pociągnięcia winnego do odpowiedzialności.
2. W okręgach zarażonych, gdzie wydany został i należycie obwieszczony przez władze administracyjne nakaz zabijania wałęsających się psów (ewent. i kotów), organa policji winny zwracać szczególną uwagę na wałęsające się zwierzęta, o ile możliwie ustalać, kto jest właścicielem zwierzęcia i donosić władzy administracyjnej, w celu pociągnięcia winnego nieprzestrzegania przepisów do odpowiedzialności. Jeśli wałęsający się pies lub kot zdradza objawy wścieklizny, funkcjonarjusz policji, który go w czasie pełnienia służby napotka, winien go zastrzelić, przyczem jednakże należy zwracać uwagę aby bezpieczeństwo osób nie było zagrożone.
3. Wrazie zarządzenia przez władze obław na psy, należy w razie potrzeby udzialać przeprowadzającym obławę odpowiednio opieki ze strony organów policji, w celu niedopuszczenia do gwałtów tłumu nad osobami przeprowadzającymi obławę, względnie udaremnienia ich czynności, co się obecnie bardzo często zdarza.

Funkcjonarjusze policji obowiązani są interwenjować niezwłocznie, gdy ludność niedopuszcza przeprowadzających obławę do wykonania powierzonych im czynności. Polecam Panu wydać odpowiednie instrukcje podległym władzom administracyjnym i organom policyjnym i zarządzić ściśle przestrzeganie, przyczem zechce Pan stale zwracać na sprawę tę baczną uwagę. —

Minister (—) **Kiernik.**

Ogłoszenie

Na zasadzie art. 12 ustawy z dnia 11/VIII. 1923 roku Dz. U. R. P. Nr. 94 p. 747 o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, oraz uchwały Wydziału Powiatowego z dnia 29. XII. 1923 r. wstrzymany został z dniem 31/XII. 1923 r. pobór podatku od ładunków kolejowych na stacjach taryfowych, leżących na terenie Powiatowego Związku Komunalnego Powiatu Będzińskiego pobieranego na zasadzie statutu o podatku komunalnym od ładunków kolejowych z dnia 17/II - 1923 zatwierdzonego reskryptami Min. Spraw Wewn. w Warszawie z dnia 16/I, 1922 r. S.Z. 269

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
STAROSTA (--) **A. Trzciński.**

WYCIĄG
z protokułu 154-go posiedzenia Wydziału Powiatowego z dnia 5 stycznia 1924 roku.

Uchwalono:

1. W sprawie ujednostajnienia przepisów o godzinach otwierania i zamykania zakładów handlowych. — Powołać komisję w celu opracowania konkretnych wniosków w składzie członków Wydziału Powiatowego, Sędziego Ryszarda Hermana i Feliksa Głażewskiego, oraz referentów — sekretarza Wydziału Powiatowego i Inspektora Samorządu Gminnego.

2. Podwyższyć taksę kosztów kuracyjnych w szpitalach powiatowych od dnia 1 stycznia 1924 r. do następującej wysokości i w złotych polskich równych frankowi złotemu.

I. w szpitalu powszechnym w Będzinie:
a) za zwykłych chorych na salach ogólnych 2,5 złp.
b) za chirurgicznych i wenerycznych chorych 3 złp.
c) dodatkowo za seperat. bez żadnych świadczeń 0,5 złp.

II. w szpitalach epidemicznych w Leśniowie i Siewierzu złp.3.

W związku z powyższem Wydział Powiatowy uchwalił, że do rachunków nieuregulowanych wciągu 14 dni, licząc od dnia otrzymania tychże przez właściwego płatnika, będzie się doliczać dodatkowo 2 proc. w stosunku miesięcznym, z tem jednakowoż, że od kar za zwłokę będą zwolnione gminy tut. powiatu, o ile okaże się że płatnikiem jest gmina.

3. Upoważnić Dział Zdrowia Publicznego i Opieki Społecznej do stałego i automatycznego podwyższania płac personelu nieetatowego i służby szpitali powiatowych w Będzinie, Siewierzu i Leśniowie, oraz schroniska dla sierot Sejmiku Będzińskiego w Koziegłowach od dnia 1 stycznia 1924 r; z tem, że Dział ten będzie dawał szpitalowi i schronisku dyspozycję na zwyżki poborów na zasadzie pisemnych wskaźników Inspektora pracy w Sosnowcu.

Niezależnie od tego zatwierdzono wniosek Działu o wypłacanie personelowi i służbie wymienionych zakładów poborów dwukrotnie w miesiącu t. j. dnia 1-go i 15-go.

4. Przedłożyć na Sejmik wniosek Działu Zdrowia Publicznego i Opieki Społecznej o zwrócenie się z memomorjałem do Sejmu i Rządu o uchylenie

§ 3-go art. 45 ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby, dotyczącego opłacania przez Kasę Chorych 50 proc. kosztów kuracyjnych przypadających szpitalom i jednocześnie zwrócenie się do wszystkich Sejmików i miast wydzielonych Rzeczypospolitej Polskiej o powzięcie analogicznych uchwał i wysłania memorjałów do Sejmu i Rządu.

5. W związku z mającym się dokonać opracowaniem przez Dział Zdrowia Publicznego i Opieki Społecznej projektu regulaminu zjednoczonych Komisji Zdrowia Publicznego i Opieki Społecznej, jako organu opinjodawczego w stosunku do Wydziału Powiatowego i Sejmiku, postanowiono, iż przewodniczącym Komisji będzie z urzędu członek Wydziału Pow.

6. Polecić Działowi Zdrowia Publicznego i Opieki Społecznej, wydać do urzędów gminnych w powiecie dodatkowy okólnik, zawiadamiający o wstrzymaniu przez Wydział Powiatowy subwencji dla organizacji opiekuńczych w powiecie od dnia 1 marca r.b. i zarazem polecający gminom wstawienie na najbliższe Zgromadzenia Gminne sprawy uwidocznienia w budżetach gminnych na rok 1924 odpowiednich sum na utrzymanie ochronek przychodnich i wogóle na opiekę społeczną w związku z uchwałą Wydziału Powiatowego z dn. 16.XII.1923 r. w sprawie powołania przez Rady Gminne w powiecie Miejscowych Komisji Opieki Społecznej, mających działać po dniu 16-tym lutego 1924 r.

7. Polecić Działowi Zdrowia Publicznego i Opieki Społecznej ściąganie od płatników do tego obowiązanych kosztów utrzymania i opieki dzieci sierot schroniska w Koziegłowach w wysokości 50 proc. faktycznie poniesionych przez zakład kosztów.

Uchwała powyższa obowiązuje od dnia 1-go stycznia 1924 r.

8. Wystąpić do Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w Sosnowcu o podział i wydawanie przyznanych procentów premji od pobranych składek ubezpieczeniowych nie tylko między wójtów i pisarzy gminnych, lecz również i między sołtysów poszczególnych gromad wioskowych, ze względu na to, iż ściąganiem składek ubezpieczeniowych w pierszym rzędzie zajmują się sołtysi.

185-go posiedzenia Wydziału Powiatowego z dn. 12 stycznia 1924 r.

1. Projekt opracowany przez biuro Wydziału Powiatowego budżet na rok 1924 wynoszący w dochodach i wydatkach franków złotych 2.052.247 co po przeliczeniu na marki polskie według kursu na dzień 1.I.1924 r. (1.220.000) mkp. 2.503.782.072.000.

2. Przystąpić do Spółki Towarzystwa „Drogi Wodne" z udziałem 50 akcji na ogólną sumę mk 60.000.000 i wstąpić z wnioskiem na posiedzenie Sejmiku o wstawienie wspomnianej wyżej sumy do budżetu na rok 1924.

3. Przyjąć dowiadomości proponowany przez Dział Drogowo-Budowlany i przyjęty przez Komis. Drogowo-Budowlaną program gospodarki drogowo-budowlanej na terenie powiatu obejmujący: odbudowę i utrzymanie dróg państwowych, wojewódzkich, Powiatowych i gminnych, oraz budowę nowych dróg i gmachów stanowiących własność Sejmiku.

Na gruntowną renowację i utrzymanie potrzebne w 1924 roku sumy:

na drogi państwowe . . .	164.038.	fr. zł.
„ „ powiatowe . . .	179.248.5	„
„ „ wojewódzkie . .	159.252.1	„
Razem:	502.538.6	fr. zł.

Na budowę drogi: Dańdówka-Niemce, Niemce-Granica, Zawiercie-Włodowice, Dąbrowa-Ożarowice, Gołonóg-Ciągowice potrzebna jest suma 340.000 fr. zł.

Na budowę szpitala w Siewierzu	55.000	fr. zł.
Na remont szpitala wenerycznego	10.000	„
Na budowę łaźni ludowych . .	17.000	„
Ogółem:	924.538.6	fr. zł.

4. Zwrócić się do Zarządów Zakładów Przemysłowych w Ząbkowicach o wzięcie udziału w repartycji wydatków na budowę drogi bitej Gołonóg-Ciągowice..

5. Polecić Działowi Drogowo-Budowlanemu zbadać sprawę zapadnięcia się drogi Czeladź-Pogoń i zwrócić się w tej sprawie pisemnie do kopalni „Czeladź".

6. Wyznaczyć termin posiedzenia Sejmiku na dzień 30 stycznia 1924 r.

186-go posiedzenia Wydziału Powiatowego z d. 19 stycznia 1924 r.

1. Powołać Komisję organizacji weterynaryjnej w powiecie w składzie: D-ra E. Schönborna, Krąkowskiego z Gzichowa i członka Wydziału Powiatowego Feliksa Głażewskiego z Przeczyc, zadaniem której będzie opracowanie programu pracy w szczegółach i przedstawienie konkretnych wniosków.

2. Wystąpić z wnioskiem na sejmik, w sprawie udzielenia subsydjum Bibljotece Publicznej w Warszawie, o wstawieniu do budżetu 1924 r. na cele Bibljoteki Publicznej jako subsydjum 100 fr. zł.

3. Przyjąć do zatwierdzającej wiadomości uchwałę Rady Miejskiej m. Czeladzi z dnia 21.XII.1923 r. w sprawie dotyczącej wyborów na burmistrza dotychczasowego zastępcę Józefa Nobisa.

4. Przyjąć do wiadomości sprawozdanie Głównego Komitetu Wyborczego m. Czeladzi z dnia 26 listopada 1923 r. w sprawie dotyczącej wyborów uzupełniających do Rady Miejskiej m. Czeladzi, oraz w sprawie wyników tychże wyborów.

5. Aprobować wniosek działu co do zakupienia przez gminy 7 karetek konnych dla przewożenia chorych epidemicznie i rozmieszczenie ich według następującego klucza:

1) karetka gminy Olkusko-Siewierska i Łosień z postojem w Strzemieszycach;

2) karetka gminy Zagórze i Niwka z postojem w Zagórzu;

3) karetka gminy Czeladź, Łagisza, Bobrowniki, Grodziec, z postojem w Wojkowicach Komornych.

4) karetka gminy Rokitno-Szlacheckie, Kromołów, Włodowice i Mrzygłód, z postojem w Oddziale Kasy Chorych w Zawierciu;

5) karetka gminy Siewierz, Poręba, Ożarowice, Mierzęcice, Wojkowice-Kościelne z postojem w Siewierzu;

6) karetka gminy Pińczyce, Rudnik-Wielki, Koziegłowy, Koziegłówki z postojem w Koziegłowach;

7) karetka gminy Choroń, Niegowa, Żarki z postojem w Żarkach;

Stosownie do powyższego, postanowiono polecić gminom powiatu wstawienie do budżetu na rok 1924 odpowiednich pozycji na kupno karetek, koszt zakupu, których obciąży wskazane w kluczu gminy, proporcjonalnie do liczby ludności danych gmin i dopilnowanie wykonania tego zarządzenia Wydział Powiatowy poleca Inspektorowi Samorządu Gmin.

Podatek dochodowy.

w miesiącu lutym 1924 roku.

W związku z ustawą z dnia 10 stycznia r. b. w sprawie przepisów o państwowym podatku dochodowym obowiązującym na całym obszarze Rzeczypospolitej, Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby pobór podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej i austryjackiej był w miesiącu lutym 1924 r. dokonywany w dotychczasowym trybie, według skali następującej:

Stopa pod. %	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia obliczona w stosunku					
	rocznym w tysiącach marek		miesięcznym w tysiącach marek		dziennym w markach	
	ponad	do	ponad	do	ponad	do
0,3	4,204,800	5,606,400	350,400	467,200	1,401,600	1,868,800
0,4		7,008,000		584,000		2,336,000
0,5		9,110,400		759,200		3,036,800
0,8		11,212,800		924,400		3,737,600
1		13,315,200		1,109.600		4,438,400
1,3		15,417,600		1,284,800		5,139,200
1,6		17,520,000		1,460,000		5,840,000
2		19,856,000		1,654,666		6,618,666
2,4		22,192,000		1,849,333		7,397,333
3		24,528,000		2,044,000		8,176,000

BĘDZIN, dnia 25 stycznia 1924 r.

Część skali poboru podatku dochodowego.

Od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę począwszy od dnia 1 stycznia 1924 r. w myśl rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 18 grudnia 1923 r. od zarobków w stosunku rocznym, miesięcznym i dziennym od punktu 1 do 6-tego.

pozycja	stopa % podatku	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia obliczona w stosunku					
		rocznym		miesięcznym		dziennym	
		ponad	do	ponad	do	ponad	do
1	0,3	1,376,300,000	2,102,400,000	114,691,666,	175,000,000	5,505,000	8,409,600
2	0,4	do	2,628,000,000	do	219,000,000	do	10,512,000
3	0,5	do	3,416,400,000	do	284,700,000	do	13,665,600
4	0,7	do	4,204,800,000	do	350,400,000	do	16,819,200
5	0,9	do	4,993,200,000	do	416,100,000	do	19,972,800
6	1,1	do	5,781,600,000	do	481,800,000	do	23,126,400

BĘDZIN, dnia 4 stycznia 1924 r.

Dział nieurzędowy.

Taryfy kolejowe.

Od 1-go stycznia r. b. weszły w życie nowe zwaloryzowane taryfy kolejowe. Waloryzacja taryf polega na wyrażeniu ich w jednostkach o stałej wartości. W danym razie w jednostkach taryfowych równych 1/100 franka złotego, przyjętego również do waloryzacji podatków.

Opłaty taryfowe, wyrażone w tych jednostkach' pobierane są jednak w markach polskich, według kursu ustalonego dwa razy na miesiąc przez Ministra Skarbu i podawanego do publicznej wiadomości.

Wyrażenie taryf w jednostkach złotych nie oznacza bynajmniej, iżby nowe taryfy podwyższone były do równi taryf przedwojennych, wyrażonych w walucie złotej; celem bowiem głównym waloryzacji jest uniezależnienie taryf od spadku wartości naszej marki, za którym koleje nie mogły nadążyć nawet przy miesięcznych podwyżkach, co wywołało ciągły wzros niedoborów w gospodarce kolejowej.

Po za tem wyrażenie taryf w jednostkach stałych, umożliwia kołom gospodarczym oparcie tranzakcji i umów na kalkulacjach ścisłych, wolnych od czynnika przypadkowości, nieuniknionego przy podwyżkach sporadycznych.

W taryfie zwaloryzowanej, opłaty w jednostkach taryfowych pozostają bez zmiany, zmieniać się mogą jedynie sumy marek, ale granice tych zmian dają się przewidzieć przy stałem obserwowaniu kursu franka złotego. Z. R.

Jak ogłaszać się będzie kurs franka złotego.

Ustalenie kursu franka w formie określonej w par. 1. ust. z dnia 6/XII. 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 127 należy do Departamentu Kredytowego Ministerrjum Skarbu. —

Codziennie, z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych, przed godziną drugą popołudniu, Departament Kredytowy Ministerjum Skarbu przesyła przesyła obwieszczenie do redakcji Monitora Polskiego celem ogłoszenia, jednocześnie przesyła głównemu urzędowi telegraficznemu, głównemu urzędowi Kasowemu Ministerjum Skarbu, naczelnej dyrekcji polskiej kredytowej Kasy pożyczkowej, oraz dyrekcji pocztowej Kasy oszczędności zawiadomienie czyli telegram waloryzacyjny. —

Natychmiast po otrzymaniu zawiadomienia od Departamentu Kredytowego Ministerjum Skarbu o wysokości kursu franka złotego, główny urząd telegraficzny rozsyła telegramy „służbowe", dla wszystkich urzędów pocztowo-telegraficznych. —

Wszystkie Kasy o charakterze publiczno-prawnym powinny informować się w najbliższym urzędzie pocztowo-telegraficznym, a w wypadku braku tegoż należy poinformować się telefonicznie; o ile telegram waloryzacyjny nie nadejdzie do godziny 9-ej rano, to Kasy obowiązuje kurs dnia poprzedniego. — J. B.

Zagadnienia kultury rolniczej

(c. d.)

A. B. Wiosną 1922 r. Wydział Powiatowy przejął w użytkowanie ośrodek folw. „Wojkowice Kościelne", przeznaczony przez Sejmowo-Społeczną Komisję na cele kultury rolniczej, jako siedzibę przyszłej szkoły i ogniska kultury rolniczej.

Stwierdzić należy, że wybór objektu, posiadającego szczupłe zabudowania i to w stanie ruiny, był nieco niefortunnym, jakkolwiek z wielu innych względów nadającym się ku projektowanym celom.

Stan fermy w jakim objął ją Wydział Powiatowy, był tak beznadziejny, że na czas pewien zahamował wszelką projektowaną na fermie szerszą zamierzaną w programie akcję. W pierwszym bowiem rzędzie należało poczynić dość znaczne nakłady, na doprowadzenie do stanu używalności istniejących budynków i aby jako tako, narazie folwark zagospodarować. Dotychczas, jakkolwiek przy poważnych trudnościach finansowych i organizacyjnych, zdołano skutecznie dokonać tego pierwszego kroku w fazie organizacji przyszłego gospodarstwa wzorowego.

Ponieważ istniejący chaos ekonomiczny i ciągłe trudności finansowe i organizacyjne, z dniem każdym coraz mniej pozwalały na pracę planową i twórczą, tempo prac również i na fermie ulec musiało zwolnieniu, a nawet w niedawnej przeszłości trzeba było na pewien czas wszelkie dalsze roboty inwestycyjne wstrzymać zupełnie.

Niezależnie od chwilowej stagnacji pracy, ufając w jaśniejszą naszą przyszłość na polu ekonomicznego rozwoju i warunków istnienia - da Bóg, można będzie w niedługim czasie osiągnąć rzetelniejsze rezultaty.

Ponieważ artykuł niniejszy ma charakter ogólny, nie dotykamy tu bliższych szczegółów dotychczasowych prac na fermie w Wojkowicach Kościelnych, natomiast nakreślimy ogólny plan i charater, jaki posiadać ma przyszłe powiatowe ognisko kultury rolniczej.

Jak na wstępie zaznaczyłem, drobne rolnictwo w powiecie, niezależnie od innych bolączek, które niełatwo uleczyć się dadzą, wegetuje z powodu małego postępu i wadliwej organizacji. Ażeby przeciętnego drobnego rolnika, który wielce ufa w swój własny chłopski rozum, móc skłonić do jakiejkolwiek zmiany w dotychczasowym sposobie gospodarki i namówić go do drobnych choćby reform, jest nielada sztuką i nielada być trzeba specjalistą by tego dokonać.

Dlatego też dotychczasowe, jakkolwiek nie bez rezultatu prowadzone, prace rolniczych instytucji społecznych nie mogły wywrzeć poważniejszego wpływu na zasadniczą zmianę w postępie i organizacji drobnych gospodarstw. Praca bowiem w tym kierunku prowadzona, winna być oparta na poważnych naukowych i psychologicznych studjach i obserwacjach.

Rolnik drobny, jeśli nie zobaczy i nie „namaca" — nie uwierzy. Ztąd też, w pierwszym rzędzie, należy dać mu przykład i w pracy na polu postępu rolniczego zastosować należy, jedyną w tym razie, poglądową metodę nauczania.

Prócz tego należy bezwzględnie przyjść mu z pomocą finansową, czy to w postaci pożyczki na zakup inwentarza, czy ułatwienia o zaspokojeniu najprymitywniejszych potrzeb gospodarstwa, bez czego będąc niezamożnym i niezorganizowanym, nie ruszy z miejsca, choćby stu odczytów wysłuchał i posiadał dużo najlepszych chęci i dobrej woli.

Na podstawie tych obserwacji i spostrzeżeń powstała idea zarezerwowania w każdym powiecie pewnego obszaru na ognisko kultury rolnej, gdzie stosowano-by poglądową metodę nauczania i gdzieby można było wyprodukowoć lub przygotować pewne środki na pomoc okolicznym rolnikom małorolnym.

Pozatem wszelka istniejąca w powiecie akcja oświatowa instytucji rolniczo-społecznych winna być zharmonizowana i winna postępować w ścisłym kontakcie z pracami prowadzonemi na fermie. Powinny tu również istnieć następujące zakłady:

1) pracownia doświadczalna i pola pokazowe
2) Muzeum rolnicze
3) Czytelnia i biblioteka rolnicza
4) Produkcja szlachetnych nasion rolniczych i ogrodowniczych
5) Szkółka drzewek owocowych
6) Zarodowa stajnia, obora, chlewnia i kurniki
7) Wzorowy sad i pasieka
8) Szkoła rolnicza i ogrodnicza.

Wszystkie te zakłady winny być ściśle dostosowane do potrzeb, warunków pracy i organizacji drobnych gopodarstw w powiecie.

d. c. n.

Zachorowania i zgony na choroby zakaźne

w drugiej połowie 1923 roku w powiecie Będzińskim.

Obszary	Miesiące		Dur brzuszny Zach.	Dur brzuszny Zgony	Dur plamisty Zach.	Dur plamisty Zgony	Dur powrotny Zach.	Dur powrotny Zgony	Czerwonka Zach.	Czerwonka Zgony	Płonica Zach.	Płonica Zgony	Błonica Zach.	Błonica Zgony	Odra Zach.	Odra Zgony	Róża Zach.	Róża Zgony	Gruźlica Zach.	Gruźlica Zgony	ospa wietrzna Zach.	ospa wietrzna Zgony	Inne Zach.	Inne Zgony
	Lipiec*)	chrześ.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
MIASTA:		izrael.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Będzin	Sierpień	chrześ.	25	1	.	.	.	.	12	.	2	.	2	.	1	.	.	.	11	2	.	.	4	1
		izrael.	2	.	.	.	.	.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.
Sosnowiec	Wrzesień	chrześ.	28	.	2	1	.	.	9	.	7	1	4	2	2	.	2	.	6	3	.	.	1	.
		izrael.	.	.	.	.	.	.	.	.	15	1	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Dąbrowa Górnicza	Październik	chrześ.	34	.	.	.	.	.	1	.	24	.	7	2	2	.	1	.	22	5	2	.	1	.
Zawiercie		izrael.	2	1	.	.	.	.	1	.	11	.	1	.	1		.	.	.	.	.	.	.	.
Czeladź	Listopad	chrześ.	37	1	3	.	.	.	1	.	40	2	.	.	6	.	1	.	18	11	2	.	.	1
		izrael.	9	.	1	.	.	.	.	.	2	.	3	.	2	.	.	.	.	2	.	.	.	.
	Grudzień	chrześ.	24	.	2	.	.	.	.	.	16	1	11	1	.	.	.	.	29	9	.	1	5	.
		izrael.	3	1	1	.	.	.	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.
Razem			164	4	9	1	.	.	24	.	121	5	29	5	15	.	4	.	87	33	4	1	11	2
	Lipiec	chrześ.	2	.	9	.	.	.	2	.	.	.	.	4	6	.	.	.	7	.	.	.	.	.
		izrael.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Sierpień	chrześ.	15	.	4	.	.	.	8	.	3	.	.	.	.	.	.	.	.	3	9	1	.	.
		izrael.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
GMINY WIEJSKIE	Wrzesień	chrześ.	28	.	2	.	.	.	1	.	2	1	.	.	.	.	.	.	4	.	2	.	2	1
		izrael.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Październik	chrześ.	25	.	2	.	.	.	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.
		izrael.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Listopad	chrześ.	16	.	1	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.
		izrael.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Grudzień	chrześ.	6	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.
		izrael.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Razem			93	.	18	.	.	.	11	.	8	1	1	4	6		.	.	11	3	12	1	4	1
Miasta			164	4	9	1	.	.	24	.	121	5	29	5	15	.	4	.	87	33	4	1	11	2
Gminy wiejskie			93	.	18	.	.	.	11	.	8	1	1	4	6	.	.	.	11	3	12	1	4	1
Ogółem			257	4	27	1	.	.	35	.	129	6	30	9	21	.	4	.	98	36	16	2	15	3

*) W miesiącu lipcu r. ub. na obszarach miast nie wykazano liczby wypadków zachorowań i zgonów na choroby zakaźne dla braku danych.

Finanse komunalne.

W związku z okólnikiem № 70, ogłoszonym w pierwszym numerze „Samorządu Powiatu Będzińskiego" o podatkach, z których mają prawo korzystać gminy na podstawie Ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. Ust. R. P. N. 94/23 poz. 747) należy zaznaczyć, że usfawa ta ma na celu uregulowanie finansów komunalnych drogą możliwie ścisłego określenia kompetencji i zapewnienia samorządom obfitszych źródeł dochodowych.

Według naczelnej zasady, wysuniętej przez wymienioną ustawę, tylko samoistne podatki komunalne podlegają zatwierdzeniu władz nadzorczych.

Uchwały zaś, dotyczące dodatków komunalnych do podatków państwowych, zatwierdzenia tego nie wymagają, z wyjątkiem uchwał, dotyczących dodatków do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych.

Uchwały określające wysokość podatków należy przedkładać w dwóch egzemplarzach władzy nadzorczej, dołączając w jednym egzemplarzu preliminarz (przy uprzednim przedłożeniu już preliminarza wskazać należy akt, przy jakim został przedstawiony) i inne materjały uzasadniające wysokość uchwalonych dodatków.

Władza nadzorcza zatrzymuje 1 egzemplarz uchwały z załącznikami, a drugi egzemplarz uchwały, bez załączników, przesyła Wydziałowi Wojewódzkiemu, a do czasu wprowadzenia w życie samorządu wojewódzkiego — Wojewodzie.

Władzami nadzorczemi, o których wspomina ustawa, są:

1. w stosunku do gmin wiejskich (i gromad w b. Kongresówce) i gmin miejskich niewydzielonych z powiatowych związków komunalnych — Wydziały Powiatowe;

2. w stosunku do gmin miejskich wydzielonych z powiatowych związków komunalnych, gmin miej-

skich w b. zaborze pruskim, oraz małopolskich gmin miejskich liczących powyżej 15.000 mieszkańców — Wydziały Wojewódzkie, do czasu zaś wprowadzenia samorządu wojewódzkiego — Wojewodzie;

3. w stosunku do gminy m. st. Warszawy i gmin miejskich, liczących powyżej 100.000 mieszkańców, oraz w stosunku do krajowych związków komunalnych — Minister Spraw Wewnętrznych.

Uchwała, podlegająca zatwierdzeniu, winna być w ciągu dni 15 po jej powzięciu skierowana bezpośrednio do właściwej władzy nadzorczej.

Gdyby władza nadzorcza w ciągu 30 dni po otrzymaniu uchwały nie doręczyła Urzędowi gminnemu wzgl. miejskiemu swej decyzji przychylnej lub odmownej, ani nie zwróciła uchwały do uzupełnienia — uważa się uchwałę z upływem 30 dni po jej odbiorze za zatwierdzoną.

Przeciwko orzeczeniu Władzy Nadzorczej służy prawo wniesienia odwołania: dla orzeczeń Wydziału Powiatowego do wydziału Wojewódzkiego (obecnie Wojewody), dla orzeczeń Wydziału Wojewódzkiego do Ministra Spraw Wewnętrznych.

Następujące podatki, opłaty i specjalne dopłaty stanowią dochody związków komunalnych tj. powiatowych i krajowych, jako też gmin miejskich i wiejskich:

1. PODATKI OD GRUNTÓW i BUDYNKÓW GMIN WIEJSKICH mogą być pobierane tylko w postaci dodatków do właściwych podatków państwowych (w granicach od 40 proc. do 90 proc.).

Co do gruntów i budynków w b. Kongresówce, należących do państwa, to mogą być obciążone tylko samoistnymi podatkami w wysokości kwot, któremi podobne grunta i budynki w sąsiedztwie są obciążone dodatkami do podatków państwowych.

2. PODATEK KOMUNALNY OD GRUNTÓW POŁOŻONYCH NA OBSZARZE GMIN MIEJSKICH może być pobierany bądź jako dodatek do podatku państwowego, bądź w postaci samoistnego podatku (w granicach od 20 proc. do 90 proc.

Podatek komunalny od gruntów wolnych od państwowego podatku gruntowego może być pobierany tylko w postaci podatku samoistnego.

Jako podstawy wymiaru podatku mogą być w tym wypadku przyjęte: przychód, czynsz najmu lub dzierżawy, wartość czynszowa (użytkowa), wartość gruntów według samodzielnej klasyfikacji gminnej, lub też połączenie kilku z tych podatków.

3. PODATEK OD WYDOBYTEGO WĘGLA (o ile nie pobiera Sejmik) na rzecz tych gmin miejskich lub wiejskich, na obszarze których znajdują się kopalnie węgla z wyjątkiem tych kopalń, które są w zarządzie państwowym, a podlegające monopolowi państwowemu.

Podatek może być wymierzony od ilości wydobytego węgla i nie może przekraczać 1 proc. ceny, względnie wartości sprzedażnej.

Wpływy z powyższego podatku winny być użyte wyłącznie na cele inwestycyjne.

4. PODATEK OD BUDYNKÓW NA OBSZARZE GMIN MIEJSKICH mogą pobierać tylko gminy miejskie z zastrzeżeniem 10 proc. dla samorządu wojewódzkiego.

Gminy miejskie na obszarze b. Kongresówki i Małopolski mogą pobierać zamiast przekazanego im państwowego podatku od nieruchomości, samoistny podatek od budynków.

Podstawy wymiaru takie same, jak dla samoistnego podatku komunalnego od gruntów na obszarze gmin miejskich (w p. 2).

Zasadniczo gminy miejskie mogą pobierać podatek od budynków, bądź jako dodatek do państwowego. bądź w postaci samoistnego podatku.

Przepisy ustawy z dnia 22.IX.1922 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli (Dz. Ust. R. P. N. 88 poz. 785) pozostają w mocy.

5. PODATEK OD LOKALI wprowadzony na rzecz gmin miejskich ustawą z dnia 17.XII.1921 r. (Dz. Ust. R. P. N. 2 i roku 1922 poz. ü) zostaje rozciągnięty na obszar b. dzielnicy pruskiej i na wszystkie gminy wiejskie całej Rzeczypospolitej.

Stopę podatku na każdy rok oznacza Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Lokale zamieszkałe przez inwalidów, wdowy po nich i sieroty, oraz przez emerytów, o ile pobierają rentę inwalidzką lub wsparcia na starość i niemoc, są wolne od podatku.

Ponadto gminy miejskie i wiejskie mogą pobierać podatek od zbytku mieszkaniowego (części mieszkalnych zbędnych) i podatek hotelowy.

6. PODATEK KOMUNALNY OD PRZEMYSŁU i HANDLU może być pobierany tylko w postaci dodatku do państwowego podatku przemysłowego.

7. PODATEK DOCHODOWY pobierają związki komunalne w postaci udziału we wpływach z państwowego podatku dochodowego, a mianowicie: a) w b. Kongresówce i Małopolsce otrzymują gminy miejskie udział w wysokości 30 proc., m. st. Warszawa 40 proc. z wpływów podatku dochodowego przepisanego w tych gminach; powiatowe związki komunalne 30 proc. z wpływów państwowego podatku dochodowego przypisanego w gminach wiejskich; b) w dzielnicy pruskiej — gminy wiejskie 30 proc. z wpływów podatku dochodowego państwowego, przypadającego na nie powiatowe związki komunalne — 30 pr. wpływów tegoż podatku przepisanego na gminy wiejskie i obszary dworskie.

8. DO PAŃSTWOWYCH PODATKÓW OD SPOŻYCIA, ZUŻYCIA, WZGLĘDNIE PRODUKCJI z wyjątkiem podatku od węgla, olejów mineralnych, soli i cukru pobierany będzie dodatek na rzecz gmin wiejskich i miejskich.

Dodatek ten wynosi 30 proc. podatku od spirytusu i wyrobów wódczanych, wina, win musujących i piwa, a 15 proc. od innych przedmiotów.

Wpływy z tych dodatków przypadają miejskim i powiatowym związkom komunalnym, a to 60 proc. piewszym i 40 proc. drugim do dalszego podziału pomiędzy gminy miejskie i wiejskie.

Ponadto gminy miejskie na swym obszarze, a powiatowe związki komunalne poza obszarem gmin miejskich, mogą pobierać z zastrzeżeniem zgody władzy nadzorczej, dodatki do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków.

Dodatki te nie mogą przekraczać 100 proc. opłaty państwowej od patentu na wyrób i 200 proc opłaty państwowej od patentu na sprzedaż trunków.

Przedmioty podlegające państwowym podatkom od spożycia i zużycia, względnie produkcji, nie mogą być obciążone innymi podatkami komunalnymi.

9. OPŁATA KOMUNALNA OD UMÓW O PRZENIESIENIU WŁASNOŚCI NIERUCHOMEJ nie może

przewyższać 4 proc. sumy, która służy za podstawę wymiaru odpowiedniej opłaty państwowej.

Opłatę komunalną pobierają samoistnie: gminy miejskie jeżeli nieruchomość jest położona na ich obszarze; powiatowe związki komunalne, jeżeli nieruchomość jest położona poza obszarem gmin miejskich. W tym ostatnim wypadku połowa opłaty przypada tej gminie, na obszarze której nieruchomość jest położona.

10. PODATEK OD ZAPROTESTOWANYCH WEKSLI będzie pobierany przez notarjuszów względnie innych uprawinonych łącznie z opłatą państwową w wysokości 1/2 proc. od sumy wekslowej. Podatek przypada tej gminie, w której obrębie przedstawiono weksel do protestu.

11. PODATEK OD SPADKÓW i DAROWIZN jako samoistny, mogą pobierać gminy miejskie i wiejskie od przedmiotów położonych na ich obszarze do wysokości 10 proc. odpowiedniego państwowego podatku.

12 Gminom miejskim wolno pobierać PODATEK OD NAPISÓW FIRMOWYCH i OGŁOSZEŃ, umieszczonych na budynkach, słupach, kioskach rozlepianych, roznoszonych, wyświetlanych, lub rozpowszechnianych w podobny sposób (podatek od szyldów, plakatów i anonsów), oraz podatek od ogłoszeń powielanych drukiem mechanicznie lub w podobny sposób (podatek od anonsów).

Gminy wiejskie mogą również pobierać te podatki, ale poza obszarem gmin miejskich.

Zwolnione są ogłoszenia umieszczone w czasopismach codziennych, tygodnikach, dwutygodnikach i miesięcznikach, ogłoszenia urzędowe, wyborcze do reprezentacji publicznych, ogłoszenia o odczytach i zgromadzeniach publicznych, oraz ogłoszenia osób poszukujących pracy.

13. Gminy miejskie winny, gminy zaś wiejskie mogą pobierać PADATEK KOMUNALNY OD WYKONYWANIA PRAWA POLOWANIA na mocy prawa własności gruntu, dzierżawy prawa polowania, lub innego tytułu prawnego.

Najwyższe normy określi Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

15. INNE PODATKI KOMUNALNE oprócz wyżej wymienionych wolno pobierać samoistnie gminom miejskim i wiejskim na właściwym każdej obszarze z zastrzeżeniem zatwierdzenia odpowiednich uchwał przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Ministrowie ci mogą przelać swe prawo na władze nadzorcze, o których na wstępie powiedziano.

Z. R.

Działalność Samorządu Powiatowego Będzińskiego w sprawach opieki społecznej.

(G.K.) Po likwidacji Rady Głównej Opiekuńczej w Warszawie i tem samem jej ekspozytur na powiat Będziński, t. j. Rady Powiatowej Opiekuńczej w Sosnowcu, rozciągającej swą działalność na terytorjum b. okupacji niemieckiej i Rady Okręgowej Opiekuńczej w Dąbrowie Górniczej, działającej analogicznie na terytorjum b. okupacji austryjackiej, co nastąpiło na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8. XII. 1920 r. w m-cu lipcu 1921 r. Sejmik będziński przejął, w myśl rzeczonego rozporządzenia, całokształt spraw opiekuńczych w niewydzielonych gminach powiatu. —

W celu zrealizowania wszelkich zadań związanych ze sprawami opiekuńczemi powiatu — Sejmik uruchomił dział opieki społecznej, oraz powołał Powiatową Komisję Opieki Społecznej, jako organ opinjodawczy, składający się częściowo z członków Sejmiku i częściowo z osób z poza Sejmiku, mających bogate doświadczenie w sprawach opiekuńczych. Wspomniana Komisja składa się po dzień dzisiejszy z następujących członków: Stanisława Baera przewodniczącego Komisji, Ryszarda Hermana zastępcy przewodniczącego Komisji, Władysława Malca, Bolesława Jędrusika i Jana Turleja.

Jednocześnie z powołaniem Komisji, Sejmik zatwierdził regulamin tejże Komisji, według którego sekretarzem tejże jest kierownik działu opieki społecznej.

Wytknięte przez Komisję kierunki prac, co ściśle zostało ujęte w regulaminie Komisji, przy życzliwem moralnem i finansowem poparciu Wydziału Powiatowego i Sejmiku, jak to dotychczas miało miejsce, dają rękojmię na przyszłość, sądząc z wyników obecnej działalności Komisji, iż ta, jedna z najważniejszych a najboleśniejszych bolączek społecznych t. j. niedostatecznej opieki nad dziećmi sierotami, starcami, kalekami, inwalidami, oraz pozostałemi kategorjami osób potrzebujących pomocy w tym, czy innym kierunku, zostanie z biegiem niedługiego czasu usunięta. A dodać należy, że ta praca żmudna, natrafiająca niejednokrotnie na różne, z trudem dające się usunąć przeszkody, częstokroć niewdzięczna, jednak nie zrażająca się żadnemi przeciwnościami, gdyż przewodnią jej ideą — jest troska o losy najnieszczęśliwszych z dzieci i miłosierdzie. —

W dziedzinie opieki nad dzieckiem — Komisja uzyskała od Sejmiku stałą subwencję dla już istniejących schronisk sierocych: w Niegowonicach, Strzemieszycach Wielkich, Czeladzi, Grodźcu i Zagórzu, wychowujących ogólną liczbę około 170 sierot; poczyniła starania, by w tych zakładach zaprowadzono całokształt administracji w sposób racjonalny, w miarę posiadanych funduszy i zapasów, udzielała zapomogi w naturze, jak mleko, mąkę tłuszcze, cukier i t. p., wdrożyła starania, częściowo już uskutecznione, by zakłady te oparły swoje dochody na stałych źródłach finansowych w myśl obowiązujących ustaw, uruchomiła z dniem 14,XI.1923 r. schronisko dla sierot Sejmiku Będzińskiego w Koziegłowach, narazie na około 40 dzieci, czyni zabiegi intensywne co do uruchomienia Sejmikowego schroniska sierocego na południową część powiatu, tudzież żłóbka dziecięcego (domu dla podrzutków), uruchamia w najbliższym czasie bursę sierocą w Dąbrowie Górniczej, obliczoną na około 20-25 dorastających sierot, wdraża starania łącznie z samorządami miast wydzielonych i ewentualnie z przemysłem, w kierunku uruchomienia w powiecie zakładu wychowawczo-poprawczego dla wykolejonej młodzieży Zagłębia, interweniowała finansowo w szeregu innych zasadniczych i drobniejszej wagi pracach opiekuńczych, jak n. p. w sprawach opieki nad dziećmi repartjantami, dożywiania dzieci i t. p... —

W celu dania dzieciom w wieku przedszkolnym racjonalnych podstaw wychowawczych, Komisja z uzyskanych od Sejmiku funduszów podtrzymała finan-

sowo parę nielicznych już mających się zlikwidować ochronek przychodnich w powiecie, oraz uruchomiła, przeważnie w tych miejscowościach powiatu, które dotychczas szkół nie posiadały, ochronki przychodnie na łączną liczbę 62 w powiecie. Dążąc więc przy szczupłych funduszach do ugruntowania w wiejskiej ludności powiat tego przeświadczenia, Komisja powołała do życia w powiecie 22 tymczasowe organizacje opiekuńcze pod nazwą Rad Miejscowych Opiekuńczych, Chrz. Towarzystw Dobroczynności, Miejscowej Komisji Opieki Społecznej i t. p., których zadaniem było ujęcie w swoje ręce wszystkich agend opiekuńczych łącznie z ochronkami przychodnimi z ramienia Powiatowej Komisji Opieki Społecznej, na terytorjum swych działalności, t. j. w obrębach politycznych gmin wzgl. parafji. Podkreślić należy, że zamierzenia Komisji w kierunku ochroniarstwa, najwydatniej rozwinęła rada miejscowa opiekuńcza w Koziegłowach, dzięki niestrudzonej energji prezesa tejże rady Ks. Mieczysława Rogójskiego, albowiem w okresie największego rozkwitu ochroniarstwa na terytorjum tej parafji t. j. od drugiej połowy 1922 r. do końca pierwszej połowy 1923 r., rada omawiana utrzymywała oprócz przytuliska dla staruszek, 6 ochronek przychodnich w szeregu wsiach parafji, oraz zorganizowała na parafię stałe kursa szwalniane, prowadzone przez rutynowaną kierowniczkę.

Również dzięki życzliwemu moralnemu i finansowemu stanowisku samorzutnie powstałej w Wysokiej Miejscowej Komisji Opieki Społecznej z prezesem p. Arturem Brzozowskim i członkami pp. J. Sztabą i J. Kapustą, zawdzięczać należy przyjęcie się ideji ochroniarstwa w Wysokiej i okolicznych miejscowościach, gdyż od początku 1922 r, po dzień dzisiejszy znajdują się pod opieką tej organizacji 4 ochronki przychodnie.

Nie można jednocześnie pominąć spraw opiekuńczych miasta Czeladzi, prowadzonych niestrudzenie przez Sekcję Opieki Społecznej w Czeladzi z przewodniczącym p. Sędzią Ryszardem Hermanem, gdyż od połowy 1921 r. po dzień dzisiejszy sekcja utrzymuje w Czeladzi schronisko sieroce na przeciętną liczbę 35 dzieci sierot, 3 ochronki przychodnie i kuchnię dożywiania dzieci.

Dążąc, by ochronki w powiecie odpowiadały w zapełności swojemu zadaniu, Wydział Powiatowy przestrzegał aby stanowiska wychowawczyń w ochronkach były obsadzane siłami wykwalifikowanemi, posiadającemi ukończone państwowe seminarja ochroniarskie, lub przynajmniej 1-dno-roczne kursy ochroniarskie, prowadzone przez instytucje do tego upoważnione i zarejestrowane w Min. W. R. i O. P. Niezależnie od powyższego, mając na celu ujednostajnienie różnorodnych sposobów wychowania w ochronkach i wskazanie wychowawczyniom nowych najracjonalniejszych kierunków wychowawczych jakie należy stosować dla dzieci w wieku przedszkolnym, zorganizował i przeprowadził w m-cu sierpniu 1923 r. przy udziale Kuratorjum szkolnego okr. Warszawskiego 2-tygodniowe kursy dopełniające dla wychowawczyń ochronek z powiatu będzińskiego.

d. c. n.

Z zagadnień szkolnictwa

Wielkim brakiem naszych przepisów samorządowych jest nieuregułowana sprawa szkolnictwa powszechnego.

— Ustawa w tym kierunku wydana w 1917 roku dzisiaj jest przestarzała i nieaktualna, a nawet szkodliwa, gdyż odsuwając szersze koła społeczeństwa wiejskiego i miejskiego od bezpośredniego udziału w organizowaniu szkolnictwa własnego — wytwarza niechęć wśród mas włościańskich i miejskich do pracy na tem polu, oraz rozpowszechnia mniemanie, że sprawy te do atrybucji Państwa jedynie należą.

W odrodzonej Polsce postawiono tę ważną sprawę nawskroś biurokratycznie.

— Stworzono bowiem szereg urzędów i instytucji, nazwano je pompatycznie „samorządem szkolnym", a zapomniano je zaopatrzeć w rzecz pierwszorzędnej wagi, bez której istnienie ich jest niemożliwe, t. j. w środki i egzekutywę.

— W tym stanie rzeczy, jak nas poucza życie lat ostatnich, widzimy, że instytucje takie jak: Rady Szkolne okręgowe, dozory szkolne i t. p. są wprost fikcją, figurują tylko na papierze, bo oto Rada Szkolna Okręgowa pow. Będzińskiego dla niezrozumiałych powodów nie odbyła jeszcze ani jednego posiedzenia od marca zeszłego roku!!

Zadziwiające jest jednak, że pomimo to lud nasz nie skąpi naogół grosza na szkolnictwo, uważając jednak w głębi duszy, że przymusowe narzucanie mu różnych projektów, przy równoczesnem odsuwaniu go od ich opracowania i tworzenia, jest niesprawiedliwe i krzywdzące, przypominające wciąż znienawidzone rządy zaborców, tem więcej, że utrzymanie mianowanych dozorów, rad okręgowych i t. p. w czasach, gdy władza prawodawcza przeszła w ręce wyborców ludowych, gdy ci wybierają dzierżycieli władzy wykonawczej, jest krzyczącym anachronizmem. —

— Jeżeli w gronie dozoru szkolnego w gminie, złożonego z sześciu lub ośmiu osób, mianowanych z pośród duchowieństwa, nauczycieli szkół powszechnych, rzadziej obywateli ziemskich, pisarzy gminnych i t. p. znajdzie się jeden chłop i to także najczęściej mianowany, musi on mimowoli uważać się za intruza niemającego głosu w sprawach najważniejszych.

W tych warunkach, chłopom pozostaje funkcja dawania pieniędzy, a to wszystko, co mogłoby ich szczerze zainteresować, jak piecza nad utrzymaniem szkół, rozplanowanie ich sieci, budowa osad szkolnych i t. p., dostaje się w ręce ludzi często napływowych, z lokalnymi potrzebami nieobeznanych, a co gorsze jeszcze, patrzących na te sprawy, pod kątem interesów osobistych.

— Ci, co właściwie wszystkie ciężary ponoszą, odsunięci są od wszelkiej ingerencji.

Chcąc, aby sprawa budowy szkół powszechnych, w związku z ustawą Sejmową uchwaloną w roku 1922-im nie stanęła na martwym punkcie, należy nią zainteresować najszerszy ogół ludności wiejskiej.

Gdy lud zaprawi się do samodzielnego zaspakajania swoich potrzeb oświatowych, zbudzi się w nim poczucie godności osobistej, oraz dążenie do samowystarczalności, bez uciekania się w tym względzie do szczupłych środków państwowych.

Konieczne jest tu zespolenie samorządu szkolnego z samorządem komunalnym, wzorując się pod tym względem na stosunkach, istniejących w państwach Europy zachodniej.

Z. R.

Program
gospodarki drogowo-budowlanej na terenie Sejmiku Będzińskiego w roku 1924.

(inż. E. N.) W myśl Ustawy drogowej z dnia 10.XII.1920 r. Ministerstwo Robót Publicznych, za pośrednictwemOkręgowej Dyrekcji Robót Publicznych w Kielcach, przekazało administrację dróg państwowych i wojewódzkich w dniu 5.VIII.1922 r. powiatowemu Związkowi Komunalnemu pow. Będzińskiego. Poczynając od tego czasu, Wydział Powiatowy Sejmiku Będzińskiego bezpośrednio administruje na terenach tut. powiatu drogami państwowemi, wojewódzkiemi i powiatowemi, sprawując jednocześnie nadzór nad drogami gminnemi, na których bezpośrednio zarządza Samorząd Gminny.

Drogi położone na terenie miast wydzielonych Będzina, Dąbrowy-Górniczej, Sosnowca i Zawiercia, nie podlegają administracji Sejmiku, a wyłącznie utrzymywane są przez te miasta.

Do nadzoru technicznego i wykonania wszelkich robót drogowo-budowlanych, powołany jest przez Sejmik Dział Drogowo-Budowlany, który pod kierunkiem Inżyniera i przydzielonych do pomocy techników, oraz niższego personelu drogowego (dozorców drogomistrzów i dróżników) wykonywa projekty, budowę, przebudowę i konserwację dróg i mostów, jako też budowę i odbudowę budynków, będących własnością Sejmiku Będzińskiego. Jako organ opinjodawczy, wnioskodawczy i kontrolujący wykonanie robót drodowych, powołana jest Powiatowa Komisja Drogowo-Budowlana, która na posiedzeniach odbywających się przynajmniej raz na miesiąc, wspólnie z Kierownikiem Działu Drogowo-Budowlanego, rozpatruje wszelkie zagadnienia z zakresu gospodarki drogowo-budowlanej w Powiecie i przedkłada wnioski do zatwierdzenia Wydziałowi Powiatowemu.

Pierwszy rok samorządowej gospodarki drogami wprawdzie nie wykazuje zbyt dodatnich wyników, należy tu jednak zauważyć, że w roku ubiegłym nagromadzono już znaczną ilość materjałów kamiennych na gruntowne i częściowe remonty, pobudowano 10,8 klm. dróg powiatowych i gminnych, przeprowadzono na 14 klm. odbudowę gruntowną dróg istniejących, oraz zadrzewiono w północnej części powiatu 35 klm. dróg drzewami owocowemi i alejowemi (wiśnie, grusze, klony, jesiony, jarzębina i t. p.).

Pomimo to roboty objęte programem na 1923 r. nie zostały w całości wykonane, co należy po pierwsze przypisać spadkowi wartości naszego pieniądza, dzięki któremu koszt robót ustalony i przewidziany w rocznym budżecie, w ciągu kilku miesięcy wzrastał kilkakrotnie, a dodatkowy budżet nie był w odpowiednim stosunku podwyższany do spadku waluty, przeto też projektowane roboty nie mogły być w całości wykonane. Drugim bardzo poważnym powodem do wykonania całkowicie projektowanych robót było to, że w okresie przejściowym gospodarki drogowej od 1918 do 1922 roku nie zaopatrzono należycie dróg w materjały kamienne, które obecnie należy w wielkich ilościach dostarczać.

Program robót zakreślony na 1924 rok może być łatwiej zrealizowany, gdyż preliminarz budżetowy Działu Drogowo-Budowlanego Sejmiku Będzińskiego sporządzony jest we frankach złotych, (jeśli dochody na cele drogowe będą oparte na mierniku stałym, należy przewidzieć, że przy odpowiednim doborze pracowników wykwalifikowanych i zamiłowanych w gospodarce drogowej program zakreślony urzeczywistni się; tembardziej, że podatek węglowy według Ustawy o Tymcz. Ureg. Finans. Kom. z dnia 11.VIII-1923 r. Dz. U. poz. 94 przeznaczony jest jedynie na cele inwestycyjne tj. budowę dróg, mostów i budynków, oraz odbudowę dróg bitych istniejących, zniszczonych częściowo w czasie wojny.

W pierwszym rzędzie Dział Drogowo-Budowlany Wydziału Powiatowego przystąpi do odbudowy istniejących dróg bitych, mostów i utrzymania ich w dobrym stanie; następnie zaś gdy na to fundusze pozwolą, rozszerzy sieć dróg powiatowych do gęstości potrzebnej swobodnemu rozwojowi ekonomicznemu tut. powiatu, po trzecie pobudzi inicjatywę gmin do budowy dróg bitych gminnych i ulepszenie dróg gruntowych; wreszcie przystąpi do budowy własnych gmachów użyteczności publicznej jako to: szpitali, szkół, łaźni, domków dróżniczych i t. p.

1. Program odbudowy i utrzymania dróg.

Sejmik Będziński posiada obecnie dróg bitych

państwowych	51,02 klm.
wojewódzkich	89,80 „
powiatowych	71,89 „
Ogółem:	212,71 klm.

Ogólna masa kamienna w nawierzchni drogowej nie licząc podłoża, winna wynosić dla dróg w dobrym stanie —

$$0,15 \times 4,5 \times 212,71 = 143,100 \text{ mt}^3$$

jednakże z powodu nienależytego utrzymywania dróg w latach ubiegłych, masa ta zmniejszyła się przeciętnie o $^1/_3$ ogólnej ilości kamienia, to jest o 47700 mt³, którą to ilość uzupełni się w ciagu 5 lat po 9540 mt³ rocznie. Niezależnie od tego, aby te drogi stale i systematycznie utrzymać w dobrym stanie, należy dostarczyć około 10 tys. mtr³ szabru rocznie dla uzupełnienia materjału startego, który wynosi przeciętnie dla północnej części powiatu 40 mtr³, dla południowej 60 mtr³ kamieni twardych na kilometr rocznie.

Wychodząc z powyższej metody wyliczenia zużycia nawierzchni drogowej, Wydział Powiatowy w preliminarzu na odbudowę i utrzymanie dróg w roku 1924 przewiduje dostawę 19275 mtr³ materjału kamiennego na nawierzchnię, w tem twardych gatunków kamienia — 13800 mtr³, miękich — 5475 mtr³, która to ilość będzie wystarczająca do doprowadzenia dróg powiatu Będzińskiego do stanu dobrego w ciągu pięcioletniej samorządowej gospodarki drogowej.

Dla urzeczywistnienia tego programu, potrzebne będą w roku bieżącym sumy:

na drogi państwowe . . .	164.038	zł. p.
„ powiatowe . . .	179.298,5	„
„ wojewódzkie . .	159.252,1	„
Ogółem:	502.588,6	zł. p.

za sumę tą przewiduje się wykonać gruntowną renowację około 38 klm. dróg, przeprowadzić prawidłowe utrzymanie na wszystkich odcinkach, oraz dostarczyć 19278 mtr³ materjałów kamiennych.

W przemysłowych częściach powiatu, gdzie ruch kołowy jest znaczny, zastosowano budowę nawierz-

chni z twardych gatunków kamienia (bazaltów, porfirów i kwarcytów) w częściach powiatu o charakterze rolniczym i ruchu słabym, nawierzchnia wykonana będzie z wapieni miejscowych.

Gruntowna odbudowa i naprawa częściowa, prowadzona będzie sposobem gospodarczym pod nadzorem techników i drogomistrzów, a tylko w wyjątkowych wypadkach, gdy okaże się sposób przedsiębiorczy korzystniejszy dla Wydziału Powiatowego, roboty z konkursu oddawane będą przedsiębiorcom do wykonania.

Pierwszym i nader ważnym czynnikiem do przeprowadzenia zakreślonego programu robót jest obmyślenie prawidłowej dostawy materjałów i umiejętne wykorzystanie walców parowych. Biorąc to pod uwagę Dział Drogowo-Budowlany Wydziału Powiatowego, aby zapewnić dostateczną ilość materjałów kamiennych w miarę zapotrzebowania, rozpoczyna dostawy w dniu 1-ym lutego b. r., wszelką zaś renowację 1-ym kwietnia b. r. w porządku następującym:

Tablica I. Odbudowa i utrzymanie dróg istniejących w świetle liczb.

Nr. porządkowy	Nazwa dróg administrowanych przez Pow. Zw. Kom. pow. Będzińskiego	Kategorja drogi	Długość w klm.	Odcinek do odbudowy klm.	Szabru do odbudowy dostarczyć mt³	Gatunek kamienia	Okres trwania odbudowy od- do	Naprawa częściowa na dług. klm.	Potrzebna ilość szabru na naprawę częściową mtr³	Gatunek kamienia	Ilość drzew do obsadzenia dróg szt.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Miechów—Będzin	państw.	8.22	8	4.000	bazalt i kwarc	1.4-1.7	—	—	—	400
2.	Pogoń—Czeladź	powiat.	3.20	3.5	1.350	bazalt	1.4-10.6	—	—	—	300
3.	Będzin--Siewierz--Częstochowa.	państw.	42.00	5.0	900 3.640	kwarc wap.	1.4-10.7	14	345.	wap.	1000
4.	Niwka—Dąbrowa	powiat.	10.00	2.3	500	bazalt	1.7-1.9	3	60	wap.	600
5.	Bobrowniki—Będzin	powiat.	13.10	1.0	450	kwarc	10.6-10.7	6	120	wap.	—
6.	Dąbrowa—Ogrodzieniec . . .	powiat.	24.00	4.0	1.750	bazalt kwarc	1.9-20.11	3	90	wap.	1200
7.	Mijaczów--Lgota	powiat.	5.50	5.5	2.750	bazalt kwarc	10.7-1.11	—	—	—	100
8.	Niezdara—Ogrodzieniec . . .	powiat.	35.40	4.0	1.600	bazalt kwarc	10.8-1.11	15	300	wap.	1800
9.	Gniazdów—Żarki	wojew.	30.40	—	700	wapień	—	8	160	wap.	500
10.	Siewierz—Myszków—Żarki . .	powiat.	25.4	—	—	—	—	18	230	wap.	800
11.	Zawiercie—Ciągowice	powiat.	4.936	—	—	—	—	5	100	wap.	—
12.	Będzin—Czeladź	powiat.	3.95	—	—	—	—	5	100	bazalt i kwarc	—
13.	Dańdówka—Niemce	powiat.	4.00	—	—	—	—	4	20 40	porfir i wapień	500

Ponadto na drodze państwowej Miechów-Będzin w Strzemieszycach przewiduje się budowę większego mostu żelazo-betonowego, odbudowę mostów istniejących, oraz przeprowadzone będzie wczesną wiosną i jesienią oczyszczenie jezdni z błota i wyremontowanie częściowe nawierzchni. d. c. n.

KRONIKA

Pzeciw dowolnym zmianom nazwisk. Ze względu na coraz częstsze wypadki spalszczania nazwisk żydów w dowodach osobistych, władze odnośne zwróciły na to uwagę, aby odpowiednie czynniki przestrzegały w dokumentach brzmienia nazwisk tak, jak one opiewają w metrykach urodzenia. Polecono również zwracać uwagę na nazwiska dzieci małżeństw rytualnych, żadnych skutków cywilnych nie powodujących, uważanych przeto za nieślubne i obowiązanych nosić nazwisko matki.

Nowe opłaty stemplowe. Na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 grudnia 1923 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 134/23 poz 1113) od dnia 1 stycznia 1924 r. obowiązują następujące stawki opłat stemplowych: przy podaniach od 1-go arkusza 1.400.000 mk., od każdego następnego 280.000 mk., a od każdego załącznika do podania również po 280.000 mk. Pełnomocnictwa podlegają zasadniczej

opłacie 1.400.000 mk. Pełnomocnictwa zaś upoważniające tylko do zastępowania w postępowaniu sądowo-cywilnem przed sądem pokoju, lub do działania przed sądem okręgowym w jednej określonej sprawie cywilnej, podlegają opłacie marek 480.000.

Opłaty od kolejowych listów przewozowych wynoszą: przy przesyłce całowagonowej 940.000 mk., półwagonowej 470.000 mk., przy kwitach bagażowych 50.000 mk. Opłata stemplowa od pełnych wyciągów z ksiąg metrykalnych 280.000 mk. Opłata za zezwolenie na urządzenie widowiska, koncertu, wystawy, zabawy, loterji fantowej i t. p. 3.350.000 mk. Opłata od podania o zezwolenie na zmianę nazwiska 24.000.000 mk. Opłata za poświadczenie własnoręczności podpisu 190.000 mk. od każdego podpisu, wrazie poświadczenia więcej niż dwuch podpisów, umieszczonych na tym samym dokumencie 400.000 mk. za wszystkie podpisy.

Wydatki na akcję przeciwpożarową. Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych w okresie od 1 października do 31 grudnia 1923 r. udzieliła następującym strażom ogniowym zasiłków pieniężnych: Koziegłowy 24.700.000 mk. i Żychcice 10.195.000 mk.

Kurs dla dozorców sanitarnych. Wydział Powiatowy w dniu 15 grudnia r. ub., postanowił delegować Tadeusza Albrechta, kierownika kolumny dezynfekcyjnej do Warszawy, na jednomiesięczny kurs dla dozorców sanitarnych, zorganizowany przez Państwową Szkołę Hygieny w Warszawie.

Nowe przepisy o kosztach sądowych. Z dniem 2 stycznia 1924 r. weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3grudnia 1923 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 130 poz 1058), zmieniające przepisy tymczasowe o kosztach sądowych.

Rozporządzenie powyższe między innemi przewiduje, że suma wpisu głównego lub dodatkowego nie może w żadnym wypadku wynosić mniej niż 10.000 mk. w sądach pokoju, a 100.000 mk w sądach okręgowych.

Od skarg zaś o uchylenie wyroku, suma wpisu głównego, lub dodatkowego nie może wynosić mniej niż 100.000 mk. w sprawach podlegających właściwości sądów pokoju i jeden miljon marek w sprawach właściwych sądów okręgowych.

Od wszelkiego rodzaju dokumentów, wydanych stronom na ich żądanie przez sądy i urzędników sądowych (prócz notarjuszów), tytułów wykonawczych, kopji, zaświadczeń i t. p. pobierana jest opłata kancelaryjna w sprawach właściwych sądom pokoju po 10.000 mk. — sądom okręgowym po 20.000 mk od każdej strony arkusza, licząc każde 25 wierszy za stronę.

Każda rozpoczęta strona liczy się za całą.

Nowi sołtysi. Zgodnie z istniejącymi przepisami, powołani zostali w Nowej Wsi, gminy Żarki na stanowisko sołtysa Stanisław Błaszak, na jego zastępcę Antoni Cupiał, We wsi Zawada tejże gminy na sołtysa Franciszek Michalik, na jego zastępcę Stanisław Wiatr, we wsi Ciszówka tejże gminy na sołtysa Antoni Biały, na jego zastępcę Bolesław Sutor.

Opodatkowanie kawalerów. Sejmik Opoczyński na jednym ze swoich posiedzeń uchwalił statut podatkowy o pociągnięciu kawalerów do świadczeń na rzecz Sejmiku. —

Ze Strzemieszyc.

(R). Z inicjatywy kierownika szkoły b. kolejowej N. 2 P. Musiała, otwarty został kurs wieczorowy analfabetów dorosłych w dniu 26 września r. ub..

Na kurs powyższy zgłosiło się, 200 słuchaczy, w tej liczbie przeważają mężczyźni. Słuchacze podzieleni zostali według stopnia posiadania wiedzy na trzy grupy: I - analfabeci w liczbie 38. II - umiejący czytać, pisać i rachować w zakresie czterech działań w liczbie 75; III - znający cztery działania, ułamki zwyczajne i dziesiętne, piszący w zakresie pięciu klas publicznej szkoły powszechnej i posiadający początki wiadomości z historji i przyrody w liczbie 60.

Frekwencja słuchaczy nadzwyczaj zmienna ze względu na pracę zawodową, która odrywa ich od nauki.

Oprócz wykładającego na kursie powyższym kierownika P. Musiała, wykładają jeszcze Helena Haraszczukowa i Marja Leśniakówna.

Opłata od słuchaczy pobierana była w wysokości 50,000 Mk. - w grudniu ub. r. 200,000 Mk. miesięcznie za codzienne wykłady, z wyjątkiem niedziel, świąt i sobót. —

Od Administracji.

Niniejszem zwracamy się do wszystkich prenumeratorów „Samorządu Powiatu Będzińskiego", którzy otrzymali pierwszy numer a nie uiścili należności, o nadesłanie prenumeraty za I kwartał r. b.

Administracja
„Samorządu Powiatu Będzińskiego".

Od Redakcji. Rękopisy przyjmuje się do dnia 15 każdego miesiąca. Pożądane jest, aby nadsyłać jaknajwięcej rękopisów do redakcji w celu jaknajszerszego zainteresowania mieszkańców powiatu Będzińskiego. Rękopisów nie zwracamy.

Antoni Tkaczyk powróciwszy z niewoli niemieckiej, poszukuje żony swej Franciszki Tkaczyk zamieszkałej w r. 1914 w Tomaszowie Rawskim. Wyjechała w niewiadomym kierunku. Kto wiedziałby o jej miejscu zamieszkania zawiadomi Wydział Powiatowy Sejmiku Będzińskiego Administrację „Samorządu Powiatu Będzińskiego“. O przedruk uprasza się dzienniki.

Nagrodę w wysokości 20000000 otrzyma znalazca rewolweru № 187320 Kalibr. 7,65 system Woltera zgubiony na torze kolejowym między Zawierciem a Nieradą 19 b. m. t. j. w sobotę 1924 r. Adres: Sosnowiec ul. Majowa № 18 Romuald Skorupa.

Wydawca Wydział Powiatowy Sejmiku Będtińskiego. Tłoczono w „Drukarni Handlowej“ własnśćPow. Zw. Kom. pow. Będzińskiego w Siemianowicach. Redakcja i Administracja: Gmach Starostwa w Będzinie,